ప్రళయ సూచనల ప్రకరణం

1వ అధ్యాయం - కలహాలు, కల్లోలాలు, యాజూజ్ మాజూజ్‌ల ఆనకట్ట

1829. విశ్వాసుల మాతృమూర్తి హజ్రత్ జైనబ్ బిన్తె జహష్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓ రోజు నా ఇంటికి ఆందోళన చెందుతూ వచ్చారు. రాగానే "లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ సమీపానికి వచ్చిన ఉపద్రవం వల్ల అరబ్బులకు కీడు మూడింది. ఈ రోజు యాజూజ్ మాజూజ్‌ల ఆనకట్టకు ఇంత రంధ్రం పడింది" అని అన్నారు ఆయన తన చూపుడు వ్రేలిని, బొటన వ్రేలిని వృత్తాకారంలో కలిపి చూపుతూ. నేనీమాట విని "దైవప్రవక్తా! మాలో సజ్జనులు ఉన్నప్పటికీ మేము నాశనమవుతామా?" అని అడిగాను. దానికి ఆయన "అవుతారు. దుర్మార్గం దుష్కార్యాలు మితిమీరినప్పుడు (సజ్జనులు ఉన్నా సరే జనం నాశనమవుతారు)" అని సమాధానమిచ్చారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా 7వ అధ్యాయం - ఖిస్సతి యాజూజ్ వ మాజూజ్)

1830. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు : "యాజూజ్, మాజూజ్‌ల ఆనకట్టకు ఇంత రంధ్రం పడింది." ఈ మాట చెబుతూ ఆయన తన చేత్తో తొంభయ్యో సంఖ్యను చేసి చూపారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 7వ అధ్యాయం - ఖిస్సతి యాజూజ్ వ మాజూజ్)

2వ అధ్యాయం - కాబాపై దాడి చేసే ఉద్దేశ్యంతో వచ్చే సైన్యం భూమిలో దిగబడటం

1831. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక భవిష్యత్ ప్రకటన చేస్తూ "ఒక సైన్యం కాబా గృహం మీద దాడిచేసే ఉద్దేశ్యంతో వస్తుంది. అయితే ఆ సైన్యం 'బైదా' ప్రాంతంలో ఉండగానే అది మొదలు నుంచి చివరి దాకా భూమిలోకి కూరుకుపోతుంది" అని చెప్పారు. నేనీ మాట విని "దైవప్రవక్తా! అది మొదలు నుంచి చివరి దాకా భూమిలోకి ఎలా కూరుకుపోతుంది? వారిలో బజారున పోయేవారు, వారిలో చేరని వారు కూడా ఉంటారు కదా!" అని అడిగాను. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ "మొదటి నుంచి చివరి దాకా అందరూ భూమిలోకి కూరుకుపోతారు. అయితే ఆ తరువాత (ప్రళయదినాన) బ్రతికించి లేపబడేటప్పుడు వారి వారి సంకల్పాలను బట్టి లేపబడతారు (అంటే అమాయకులను వదలి పాపాత్ములను మాత్రమే శిక్షించడం జరుగుతుంది)" అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 34వ ప్రకరణం - అల్‌బుయూ, 49వ అధ్యాయం - మాజుకిర ఫిల్ అస్వాఖ్)

3వ అధ్యాయం - ఉపద్రవాలు వర్షపు బిందువులు రాలినట్లు రాలిపడతాయి

1832. హజ్రత్ ఉసామా బిన్ జైద్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక ఎత్తైన ఇంటి మీదికెక్కి ఇలా

అన్నారు, "నాకు కనిపిస్తున్నది మీకు కన్పించడం లేదా? వాన చుక్కలు రాలిపడే ప్రదేశాలను చూసినట్లు నేను మీ ఇండ్ల మధ్య ఉపద్రవాలు విరుచుకుపడే ప్రదేశాలను చూస్తున్నాను."

(సహీహ్ బుఖారీ:- 29వ ప్రకరణం - ఫజాయిలి మదీనా, 8వ అధ్యాయం - ఆతామిల్‌మదీనా)

1833. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు :- సమీప కాలంలో (మీ మధ్య) కల్లోలాలు చెలరేగుతాయి. అప్పుడు నిలబడిన వాని కంటే కూర్చున్నవాడు, నడుస్తున్న వానికంటే నిలబడి ఉన్నవాడు, పరుగెత్తుతున్న వానికంటే నడుస్తున్నవాడు క్షేమంగా ఉంటాడు. ఆ కల్లోలాలను ఎవరైనా తొంగి చూసినా సరే అవి అతడ్ని తమ వైపుకు లాక్కుంటాయి. అలాంటి పరిస్థితిలో ఎవరికి ఏ ఆశ్రయం దొరికితే అతనా ఆశ్రయానికి వెళ్ళి దాక్కోవాలి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, ?25వ అధ్యాయం - అలామాతిన్నుబువ్వతి ఫిల్ ఇస్లాం)

4వ అధ్యాయం - ఇద్దరు ముస్లింలు పరస్పరం ఖడ్గాలతో తలపడినప్పుడు?

1834. హజ్రత్ అహ్నాఫ్ బిన్ ఖైస్ (రహ్మాలై) కథనం :- నేనతనికి (అంటే హజ్రత్ అలీ - (రజి)కి సహాయం చేద్దామని వెళ్తుంటే దారిలో హజ్రత్ అబూ బక్రా (రజి) తారసపడి "ఎక్కడికి వెళ్తున్నావు?" అని అడిగారు. నేను "అతనికి సహాయం చేద్దామని వెళ్తున్నాను" అని అన్నాను. హజ్రత్ అబూ బక్రా (రజి) ఈ మాట విని ఇలా అన్నారు : "తిరిగెళ్ళిపో, ఇద్దరు ముస్లింలు పరస్పరం కత్తులతో తలపడినప్పుడు హతుడు, హంతకుడు ఇద్దరూ నరకానికి పోతారని దైవప్రవక్త (సల్లం) చెబుతుంటే నేను విన్నాను. అప్పుడు నేను, దైవప్రవక్తా! హంతకుడు నరకానికి పోతాడన్న మాట సమంజసంగానే ఉంది. కాని హతుడు నరకానికి పోవడమేమిటీ? అని అడిగాను. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ 'అతను కూడా తన ప్రత్యర్థిని చంపదలచుకున్నాడు కదా!' అని అన్నారు."

(సహీహ్ బుఖారీ:- 2వ ప్రకరణం - ఈమాన్, 22వ అధ్యాయం - అల్ మఆసిమిన్ అమ్రిల్ జాహిలియ్యా)

1835. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు:- (ముస్లింలకు చెందిన) రెండు పెద్ద వర్గాలు పరస్పరం పోట్లాడుకుని వారి మధ్య తీవ్రంగా యుద్ధం జరగనంత వరకూ ప్రళయం సంభవించదు. ఈ రెండు వర్గాల వాదన ఒక్కటే★.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 25వ అధ్యాయం - అలామాతిన్నుబువ్వతి ఫిల్ ఇస్లాం)

6వ అధ్యాయం - ప్రళయం దాక జరిగే విశేషాలను గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) భవిష్యత్ ప్రకటన

1836. హజ్రత్ హుజైఫా బిన్ యమాన్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక ఉపన్యాసమిస్తూ ప్రళయం దాకా సంభవించే విశేషాలన్నీ పూస గుచ్చినట్లు తెలియజేశారు. ఈ విశేషాలను గుర్తుంచుకున్న

★ అంటే రెండు వర్గాలు సత్యం, ధర్మం తమ వైపునే ఉన్నాయని, తాము ఇస్లాం కోసమే పోరాడుతున్నామని చెప్పుకుంటాయి. పూర్వం హజ్రత్ అలీ (రజి), హజ్రత్ ముఆవియా (రజి)ల మధ్య యుద్ధం జరిగినప్పుడు కూడా ఆ రెండు వర్గాలు ఇలాగే చెప్పుకున్నాయి. (సంకలనకర్త).

వాడు వాటి (వాస్తవికత)ని తెలుసుకున్నాడు. మరచిపోయినవాడు వాటి (వాస్తవికత)ని తెలుసుకోలేదన్నమాట (అంటే కొందరు వాటిని అర్థం చేసుకొని గుర్తుంచుకున్నారు. మరికొందరు మరచిపోయారు). ఇక నా సంగతికొస్తే నేనేదయినా మరచిపోయిన విషయం సంభవించడం చూస్తే దాన్ని నేను వెంటనే గుర్తుపడ్తాను - గతంలో చూసి ఉన్న దాన్ని చూడగానే గుర్తుపట్టేవాడిగా.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 82వ ప్రకరణం - అల్‌ఖద్ర్, 4వ అధ్యాయం - వకాన అమ్రుల్లాహి ఖదరమ్మఖ్‌దూరా)

7వ అధ్యాయం - సముద్ర కెరటాల్లా లేచే కల్లోలం

1837. హజ్రత్ హుజైఫా బిన్ యమాన్ (రజి) కథనం :- మేము (ఖలీఫా) హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) దగ్గర కూర్చొని ఉన్నాము. ఆయన మాతో మాట్లాడుతూ "మీలో ఎవరికైనా ఉపద్రవాన్ని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచించిన ఏదైనా హదీసు గుర్తుందా?" అని అడిగారు. నేను వెంటనే "నాకు గుర్తుంది" అని అన్నాను. "ఈ విషయంలో నీవు చాలా ధైర్యశాలివి" అన్నారు ఆయన. "మనిషి తన ఇల్లు, ధనం, సంతానం, పొరుగువాళ్ళ మూలంగా ఉపద్రవం (ఫిత్నా)లో చిక్కుకుపోతే నమాజ్, ఉపవాసం, దానధర్మాలు, దుష్టనివారణ శిష్ట విస్తరణ (ధర్మ ప్రచారం)ల ద్వారా ఆ పాపం పరిహరించబడుతుంది" అన్నాను నేను. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఈ మాటలు విని "నేనీ ఉపద్రవం గురించి అడగలేదు. భయంకరమైన ఉప్పెనలా విరుచుకుపడే ఉపద్రవం గురించి అడుగు తున్నా" అని అన్నారు. "విశ్వాసుల నాయకా (అమీరుల్ మోమినీన్)! దానివల్ల మీకెలాంటి ప్రమాదం లేదు. మీకు, ఆ ఉపద్రవానికి మధ్య ఒక మూయబడిన తలుపు ఉంది" అన్నాను నేను. "అయితే ఆ తలుపు తెరుచుకుంటుందా లేక విరిగిపోతుందా?" అడిగారు ఆయన మళ్ళీ. "అది విరిగి పోతుంది" చెప్పాను నేను. ఈ మాట విని "అంటే అది ఇక ఎన్నటికీ మూసుకోదన్న మాట" అన్నారు ఆయన. ఈ హదీసు ఉల్లేఖించిన వారిలో ఒకరి కథనం :- మేము హజ్రత్ హుజైఫా (రజి)తో మాట్లాడుతూ "హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)కు ఆ తలుపు గురించి తెలుసంటారా?" అని అడిగాను. దానికి ఆయన "ఈ రోజు పగటి తరువాత రాత్రి తప్పకుండా వస్తుందన్న సంగతి మీకెంత తెలుసో ఆ తలుపు గురించి ఆయనకు అంతకంటే బాగా తెలుసు" అని అన్నారు. - మేమాయన ముందు ఎలాంటి సందేహానికి తావులేని ఒక హదీసు గురించి ప్రస్తావించాము - మేము హజ్రత్ హుజైఫా (రజి)కు భయపడి ఆయన్ని మరే విషయం అడగలేక హజ్రత్ మస్రూఖ్ (రహ్మలై) ద్వారా అడిగించాము. అప్పుడు హజ్రత్ హుజైఫా (రజి) "ఆ తలుపు స్వయంగా ఉమర్ (రజి) గారే" అని తెలియజేశారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 9వ ప్రకరణం - మవాఖీతిస్సలాత్, 4వ అధ్యాయం - అస్సలాతి కప్ఫారా)

8వ అధ్యాయం - ఫరాత్ నది అడుగు నుండి పసిడి పర్వతం బయల్పడనంతవరకు ప్రళయం రాదు

1838. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- సమీప కాలంలో ఫరాత్ నది ఎండిపోతుంది. దాని అడుగు భాగం నుండి ఓ (పెద్ద) బంగారు నిక్షేపం బయల్పడుతుంది. కనుక ఆ కాలంలో ఉండేవారు (ఆ నిక్షేపాన్ని చూస్తే) అందులో నుంచి రవ్వంత

(బంగారం) కూడా తీసుకోకూడదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 24వ అధ్యాయం - ఖురూజున్నార్)

14వ అధ్యాయం - హిజాజ్ నుండి ఒక అగ్ని (జ్వాల) బయల్పడనంతవరకు ప్రళయం రాదు

1839. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా తెలియజేశారు:- హిజాజ్ నుండి ఒక అగ్ని బయల్పడనంతవరకు ప్రళయం రాదు. ఆ అగ్ని వెలుగుతో బుస్రా[1]లోని ఒంటెల మెడలు మెరసిపోతాయి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 24వ అధ్యాయం - ఖురూజున్నార్)

16వ అధ్యాయం - షైతాన్ కొమ్ములు ఉదయించే తూర్పు దిక్కున కల్లోలం రేగుతుంది

1840. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) తూర్పు దిక్కుకు తిరిగి ఇలా చెబుతుంటే విన్నాను - "గుర్తుంచుకోండి, షైతాన్ కొమ్ములు ఉదయించే ఈ దిక్కు నుండి కల్లోలం చెలరేగుతుంది."[2]

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 16వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబియ్యి (సల్లం) - అల్‌ఫిత్నతు మిన్ ఖిబలిల్ మష్రిఖ్)

17వ అధ్యాయం - దౌస్ తెగ జుల్ఖలస్త విగ్రహాన్ని ఆరాధించనంతవరకూ ప్రళయం రాదు

1841. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- దౌస్ తెగ స్త్రీలు జుల్ఖలస్త విగ్రహం చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేయనంతవరకూ ప్రళయం సంభవించదు. జుల్ఖలస్త అనేది దౌస్ తెగ ప్రజల విగ్రహం. అజ్ఞాన కాలంలో వీరీ విగ్రహాన్ని పూజించేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 23వ అధ్యాయం - తగ్‌యీరిజ్జమాని హత్తా.యాబుదుల్ అవ్‌సాన్)

18వ అధ్యాయం - సమాధిని చూసి మనిషి మృత్యువుని కోరుకునేటంతటి కల్లోలాలు చెలరేగనంతవరకు ప్రళయం రాదు

1842. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- మనిషి ఏదైనా సమాధి సమీపంగా పోవడం జరిగి 'ఈ సమాధిలో శవానికి బదులు నేనుంటే ఎంత బాగుండు'

1. బుస్రా అనేది సిరియా దేశంలోని ఒక పట్టణం పేరు. దాన్ని హూరాన్ అని కూడా అంటారు. డెమాస్కస్ నుండి ఈ పట్టణం మూడు మజిలీల దూరంలో ఉంది. (సంకలనకర్త)

2. దైవప్రవక్త (సల్లం) తూర్పు దిక్కుకు తిరిగి ఆ మాట చెప్పడానికి కారణం ఆనాడు తూర్పు వాసులంతా అవిశ్వాసులుగా ఉండటమే. ప్రారంభ కాలంలో జరిగిన జమల్ యుద్ధం, సఫ్ఫీన్ యుద్ధం, ఖవారిజ్ దాడులు మొదలైన కల్లోలాలన్నీ తూర్పున ఉన్న నజద్, ఇరాఖ్, వాటి చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల్లోనే సంభవించాయి. (సంకలనకర్త)

అని అనేటంతటి (కల్లోల) పరిస్థితి దాపురించనంతవరకూ ప్రళయం రాదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 22వ అధ్యాయం - లా తఖూముస్సాఅతు హత్తా యుగ్బత అహ్లిల్ ఖుబూర్)

1843. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- అబిసీనియాకు చెందిన చిన్న పాదాలు (పిక్కలు) గల ఒక వ్యక్తి కాబా గృహాన్ని ధ్వంసం చేస్తాడు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 25వ ప్రకరణం - హజ్, 47వ అధ్యాయం - ఖౌలిల్లాహితఆలా (జఅలల్లాహుల్ కాబతల్ బైతల్ హరాం))

1844. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- ఖహ్తాన్ తెగకు చెందిన మహాబలాఢ్యుడొకడు లేచి తన కర్ర (అధికార బలం)తో ప్రజలపై (తాను కోరిన విధంగా) పెత్తనం చలాయించనంతవరకూ ప్రళయం సంభవించదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 7వ అధ్యాయం - జిక్రి ఖహ్తాన్)

1845. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- వెంట్రుకలతో తయారయిన పాదరక్షలు ధరించే జాతి ప్రజలతో మీరు యుద్ధం చేయనంతవరకూ ప్రళయం రాదు. అలాగే సొట్టబోయిన డాలు వంటి ముఖాలు గల జాతి ప్రజలతో కూడా యుద్ధం చేయనంతవరకూ ప్రళయం సంభవించదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 56వ ప్రకరణం - జిహాద్, 96వ అధ్యాయం - ఖితాలిల్లజీన యతనఅలూనషఅర)

1846. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- "ఖురైష్ (తెగ)కు చెందిన ఈ (ఉప) తెగ[1] ప్రజలను (అన్యాయంగా) హతమార్చుతుంది." ప్రవక్త అనుచరులు ఈ మాట విని "అయితే ఈ విషయంలో మాకు మీ ఆజ్ఞ ఏమిటి?" అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ "అప్పుడు ప్రజలు వారికి దూరంగా ఉండటం మంచిది[2] (అంటే వారితో ఏ విధంగాను సహకరించకూడదు)" అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 25వ అధ్యాయం - అలామాతిన్నుబువ్వతి ఫిల్ ఇస్లాం)

1847. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు :- (ఈరాన్ చక్రవర్తి) కిస్రా నాశనమయిపోయాడు. ఇక అతని తరువాత మరే కిస్రా రాడు. అలాగే (రోమ్ చక్రవర్తి) ఖైసర్ కూడా నాశనమవుతాడు. అతని తరువాత కూడా మరే ఖైసర్ ఉండడు. మీరు వారిద్దరి సిరిసంపదల్ని (స్వాధీనం చేసుకొని) దైవ మార్గంలో దానం చేస్తారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 56వ ప్రకరణం - జిహాద్, 157వ అధ్యాయం - అల్‌హర్బు ఖుద్ అహ్)

1848. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ సమురా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు :- కిస్రా నాశనమయిపోయిన తరువాత మరే కిస్రా రాడు. ఖైసర్ నాశనమయిపోయిన తరువాత కూడా

---

(1) ఈ తెగ అంటే బనీ ఉమయ్యా తెగ అని అర్థం. (సంకలనకర్త)

(2) దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచనం తీరును బట్టి ఇలా జరగదని తెలుస్తోంది. అయితే అలాంటి సమయంలో అంటే ముస్లింలు పరస్పరం పోరాటానికి, రక్తపాతానికి తలపడినప్పుడు ఇతర ముస్లింలు ఏ వర్గంతోనూ సహకరించకుండా తటస్థంగా ఉండటమే సరయిన పద్ధతి. (అనువాదకుడు)

మరే ఖైసరూ రాడు. నా ప్రాణం ఎవరి అధీనంలో ఉందో ఆ శక్తిమంతుని సాక్షి! మీరు వారిద్దరి సిరిసంపదల్ని తప్పకుండా (స్వాధీనం చేసుకొని) దైవమార్గంలో దానం చేస్తారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 57వ ప్రకరణం - ఫర్జుల్ ఖుమ్స్, 8వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబియ్యి (సల్లం) ఉహిల్లత్ లకుముల్ గనాయిమ్)

1849. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా తెలియజేశారు :- యూదులు మీతో యుద్ధం చేస్తారు. అయితే మీరే వారిపై విజయం సాధిస్తారు. అప్పుడు (యూదులు పారిపోయి దాక్కోవడానికి వృథా ప్రయత్నం చేస్తారు) రాయి (సయితం) "ముస్లింలారా! ఇదిగో నా వెనుక యూదుడు దాక్కున్నాడు, ఇతడ్ని సంహరించండి" అని అంటుంది.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 25వ అధ్యాయం - అలామాతిన్నుబువ్వతి ఫిల్ ఇస్లాం)

1850. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా సెలవిచ్చారు :- దాదాపు ముప్పై మంది అబద్ధాలకోరులు (అసత్య ప్రవక్తలు) పుట్టనంత వరకు ప్రళయం సంభవించదు. వారిలో ప్రతివాడూ తాను దైవప్రవక్తనని ప్రకటించుకుంటాడు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 25వ అధ్యాయం - అలామాతిన్నుబువ్వతి ఫిల్ ఇస్లాం)

19వ అధ్యాయం - ఇబ్నె సయ్యాద్ ప్రస్తావన

1851. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్(రజి) కథనం :- హజ్రత్ ఉమర్(రజి) కొందరు ప్రవక్త అనుచరులతో కలసి దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంట ఇబ్నె సయ్యాద్ దగ్గరకు వెళ్ళారు. వారతడ్ని బనీ ముగాలకోట దగ్గర పిల్లలతో ఆడుకుంటూ ఉండగా చూశారు - అప్పటికి ఇబ్నె సయ్యాద్ యౌవన దశలోకి ప్రవేశించాడు - మేమక్కడికి చేరుకునే దాకా అతను మా రాకను గమనించనేలేదు. చివరికి దైవప్రవక్త (సల్లం) చేత్తో అతని వీపు తట్టి, "నేను దైవప్రవక్తనని నీవు సాక్ష్యమిస్తావా?" అని అడిగారు అతనితో. ఇబ్నె సయ్యాద్ ఈ మాట విని దైవప్రవక్త (సల్లం) వైపు (కొరకొర) చూస్తూ "మీరు ఉమ్మీల (అంటే నిరక్షరాస్యుల) దైవప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను"★ అని అన్నాడు. ఆ తరువాత అతను "మరి మీరు నేను దైవప్రవక్తనని సాక్ష్యమిస్తారా?" అని అడిగాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) దానికి సమాధానమిస్తూ "నేను దేవుడ్ని, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసిస్తున్నాను" అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఆయన "నీకేం కనిపిస్తోంది?" అని అడిగారు అతడ్ని. దానికి ఇబ్నె సయ్యాద్ "నా దగ్గరికి సత్యమంతులూ వస్తారు. అబద్ధాల కోరులు కూడా వస్తారు" అని అన్నాడు. "అయితే నీ కోసం వ్యవహారం గందరగోళమయిపోయింది. నిజమేదో, అబద్ధమేదో తెలియకుండా అనుమానాస్పదం చేయబడింది - సరే, నేను నీ కోసం ఒక విషయాన్ని దాచి ఉంచాను (అదేమిటో చెప్పగలవా?)" అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). "అది దుఖ్" అన్నాడు ఇబ్నె సయ్యాద్. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాట విని "ఓరి నీచుడా! నీవు నీ స్థాయికి మించి ఏమాత్రం ఎదగలేదు. (అంటే జ్యోతిష్కులకు తెలిసినంతే నీకు తెలుసు. అంతకు మించి నీకేమీ తెలియదు అన్న మాట)" అని అన్నారు.

★ ఇబ్నె సయ్యాద్ దైవప్రవక్త (సల్లం)ను ఉమ్మీల ప్రవక్త అనడానికి కారణం అతను యూదుడై అంటే గ్రంథ ప్రజల్లోని వాడయి ఉండటమే. గ్రంథ ప్రజలు అరబ్బులను ఉమ్మీ (నిరక్షరాస్యు)లు అంటారు. ఈ విధంగా అతను దైవప్రవక్త (సల్లం)ను దైవప్రవక్తగా ధృవపరచినప్పటికీ ఆయన దౌత్యాన్ని విశ్వసించలేదు. (సంకలనకర్త)

తిర్మిజీ గ్రంథంలోని ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) 'దుఖాన్' సూరాను మనసులో పెట్టుకొని (పై విధంగా) అడిగారు. అంటే "యౌమ తాతిస్సమాయి బిదుఖానిమ్ముబీన్" అనే సూక్తిని అన్నమాట. అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) "దైవప్రవక్తా! నాకు అనుమతివ్వండి. ఇతడ్ని వధిస్తాను" అని అన్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాట విని "ఇతను (నిజంగా) దజ్జాలే అయి ఉంటే ఇతడ్ని నీవు చంపలేవు. ఒకవేళ ఇతను దజ్జాల్ కాకపోతే ఇతడ్ని చంపడం వల్ల (మనకు) ఎలాంటి ప్రయోజనం చేకూరదు" అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 56వ ప్రకరణం - జిహాద్, 178వ అధ్యాయం - కైఫ యూరజుల్ ఇస్లాము అలస్సబియ్యి)

1852. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓ రోజు హజ్రత్ ఉబై బిన్ కాబ్ (రజి)ని వెంటబెట్టుకొని ఇబ్నె సయ్యాద్ ఉంటున్న ఖర్జూరపు తోట దిశగా వెళ్ళారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ తోటలో ప్రవేశించి ఖర్జూరపు చెట్ల వెనుక నక్కి నిల్చున్నారు. ఇబ్నె సయ్యాద్ ఏమరపాటులో ఉండి తనను చూడకముందే అతని మాటలను విందామనుకున్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). ఆ సమయంలో అతను దుప్పటి కప్పుకొని పడుకొని ఉన్నాడు. దుప్పటిలో నుంచి ఒక విధమైన వింత ధ్వని విన్పించసాగింది. అయితే దైవప్రవక్త (సల్లం) చెట్ల చాటున నక్కి ఉండటాన్ని ఇబ్నె సయ్యాద్ తల్లి గమనించి వెంటనే "సాఫ్ (ఇబ్నె సయ్యాద్ పేరు)!" అని అరిచింది. తల్లి కేక వినగానే ఇబ్నె సయ్యాద్ ఒక్క ఉదుటున లేచి నిలబడ్డాడు. తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇబ్నె సయ్యాద్‌ని గురించి ప్రస్తావిస్తూ "ఇతని తల్లి గనక ఇతడ్ని లేపి ఉండకపోతే మనకు అతడ్ని గురించిన నిజానిజాలు తెలిసి ఉండేవి" అని వ్యాఖ్యానించారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 56వ ప్రకరణం - జిహాద్, 178వ అధ్యాయం - కైఫ యూరజుల్ ఇస్లాము అలస్సబియ్యి)

1853. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం :- (1852వ హదీసులోని రెండవ అంశం) ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రజల ముందు ఉపన్యాసమిచ్చారు. ముందుగా ఆయన దేవుని ఔన్నత్యానికి తగిన విధంగా స్తోత్రం చేశారు. ఆ తర్వాత దజ్జాల్‌ని గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఇలా అన్నారు: "నేను మిమ్మల్ని దజ్జాల్‌ని గురించి భయపెడ్తున్నాను. ప్రతి దైవప్రవక్తా తన జాతి ప్రజలకు దజ్జాల్‌ని గురించి భయపెట్టారు. చివరికి హజ్రత్ నూహ్ (అలైహి) కూడా తన జాతి ప్రజలకు అతడ్ని గురించి భయపెట్టారు. అయితే దజ్జాల్ గురించి పూర్వం ఏ దైవప్రవక్త కూడా తన జాతి ప్రజలకు తెలియజేయని ఒక విషయం నేను మీకు తెలుపుతున్నాను. గుర్తుంచుకోండి; దజ్జాల్ ఒంటికన్ను గలవాడయి ఉంటాడు. దేవుడు మాత్రం ఒంటికన్ను గలవాడు కాదు."

(సహీహ్ బుఖారీ:- 56వ ప్రకరణం - జిహాద్, 178వ అధ్యాయం - కైఫ యూరజుల్ ఇస్లాము అలస్సబియ్యి)

20వ అధ్యాయం - దజ్జాల్★ రూపురేఖలు, అతని శక్తిసామర్థ్యాలు

1854. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓ రోజు ప్రజల ముంధు

★ దజ్జాల్ అనే పదం దజల్ అనే ధాతువు నుండి రూపాంతరం చెందింది. దజల్ అంటే దోషం, మోసం అని అర్థాలున్నాయి. దజ్జాల్ అంటే ప్రళయకాలం సమీపంలో పుట్టి తానే దేవుణ్ణని ప్రకటించుకునేవాడన్నమాట. అతను అనేక విధాల అసాధారణ శక్తులు కూడా కలిగి ఉంటాడు. ఇవన్నీ ముస్లింల విశ్వాసాన్ని పరీక్షించడానికి సంభవిస్తాయి. (సంకలనకర్త)

దజ్జాల్‌ని గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఇలా సెలవిచ్చారు - "నిస్సందేహంగా మసీహ్ దజ్జాల్ ఒంటి కన్ను గలవాడయి ఉంటాడు. ఆ కన్ను పైకి ఉబికి వచ్చి ద్రాక్షపండులా స్పష్టంగా కన్పిస్తుంది. అయితే దేవుడు ఎంతమాత్రం ఒంటి కన్ను గలవాడు కాదు."

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 48వ అధ్యాయం - వజ్కుర్ ఫిల్ కితాబి మర్యం)

1855. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- ప్రతి దైవప్రవక్త తన జాతి ప్రజలను ఒంటి కన్ను గలవాడయిన అసత్య దజ్జాల్‌ని గురించి భయపెట్టాడు (నేను కూడా మిమ్మల్ని ఆ దుర్మార్గుడ్ని గురించి హెచ్చరిస్తున్నాను). గుర్తుంచుకోండి; అతను ఒంటికన్ను గలవాడయి ఉంటాడు. కరుణామయుడయిన మీ ప్రభువు మాత్రం ఒంటి కన్ను గలవాడు కాదు, దజ్జాల్ రెండు కండ్ల మధ్య "కాఫిర్" (సత్య తిరస్కారి) అని రాసి ఉంటుంది.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 26వ అధ్యాయం - జిక్రిద్దజ్జాల్)

1856. హజ్రత్ ఉఖ్బా బిన్ అమ్ర్ (రహ్మాలై) హజ్రత్ హుజైఫా బిన్ యమాన్ (రజి)తో మాట్లాడుతూ "మీరు స్వయంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) నోట విన్న హదీసులు మాకు విన్పించరా?" అని అడిగారు. దానికి హజ్రత్ హుజైఫా (రజి) సమాధానమిస్తూ "నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) నోట ఈ హదీసు విన్నాను" అని చెబుతూ ఇలా విన్పించారు - "దజ్జాల్ బయల్వెడలినప్పుడు అతని దగ్గర నీరు, అగ్ని ఉంటాయి. అయితే ప్రజల కంటికి అగ్నిగా కన్పించేది నిజానికి చల్లటి నీరు మాత్రమే. అలాగే వారు నీరు అనుకునే వస్తువు మాడ్చివేసే అగ్ని అవుతుంది. కనుక మీలో ఎవరికైనా దజ్జాల్ తారసపడితే, అతను పైకి అగ్నిగా కనపడే దానిలో తనను తాను పడవేసుకోవాలి. ఎందుకంటే అది (అగ్ని కాదు) చల్లటి నీరు మాత్రమే అవుతుంది."

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 50వ అధ్యాయం - మాజుకిర అన్ బనీ ఇస్రాయీల్)

1857. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు :- దజ్జాల్ గురించి ఏ దైవ ప్రవక్తా తన జాతి ప్రజలకు తెలపని సంగతి నేను మీకు తెలుపనా? దజ్జాల్ ఒంటికన్ను గలవాడయి ఉంటాడు. అతని దగ్గర స్వకల్పిత స్వర్గనరకాలు ఉంటాయి. అయితే అతను స్వర్గమని చెప్పేది నరకం అవుతుంది. హజ్రత్ నూహ్ (అలైహి) తన జాతి ప్రజలకు దజ్జాల్‌ని గురించి ఎలా భయపెట్టారో అలా నేను కూడా మిమ్మల్ని అతడ్ని గురించి భయపెడ్తున్నాను.★

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 3వ అధ్యాయం - ఖౌలిల్లాహి (వలఖద్ అర్సల్నా నూహన్ ఇలా ఖౌమిహీ)

★ ఇమామ్ నవవీ (రహ్మాలై) ప్రకారం ఖాజీ అయాజ్ (రహ్మాలై) ఇలా అన్నారు : దజ్జాల్ గురించి వచ్చిన హదీసులు అతనొక విశిష్ట వ్యక్తి కాగలడని నిరూపిస్తున్నాయి. దేవుడు ఇతని ద్వారా తన దాసులను పరీక్షిస్తాడు. దేవుడు తనకు మాత్రమే గల శక్తులలో కొన్నిటిని దజ్జాల్‌కు ప్రసాదిస్తాడు. ఉదాహరణకు : అతను మృతుల్ని బ్రతికిస్తాడు; అతని కాలంలో సిరిసంపదలు ఉంటాయి; అతని దగ్గర స్వకల్పిత స్వర్గనరకాలు ఉంటాయి; ప్రపంచ నిక్షేపాలపై అతనికి అధికారం ఉంటుంది; అతను ఆకాశాన్ని ఆదేశించి వర్షం కురిపిస్తాడు; అతని ఆజ్ఞతో భూమి అతను కోరిన చెట్లు మొలకెత్తిస్తుంది. ఇవన్నీ విధి నిర్ణయం ప్రకారం సంభవిస్తాయి. ఆ తరువాత దేవుడు అతని నుండి ఈ అసాధారణ శక్తులన్నిటినీ వెనక్కి తీసుకుంటాడు. దాంతో అతని పీచం అణగిపోతుంది. చివరికి అతడ్ని హజ్రత్ మసీహ్ (అలైహి) సంహరిస్తారు. దేవుడు నిజమైన విశ్వాసులకు సత్యం, ధర్మంపై స్థిరంగా ఉండే సద్బుద్ధి ప్రసాదిస్తాడు. కపట విశ్వాసులు దజ్జాల్ వలలో చిక్కుకొని అవమానం పాలయి నాశనమవుతారు. యావత్తు షరీఅత్ వేత్తలు, హదీసు పండితుల దృక్పథం కూడా ఇదే. (సంకలనకర్త).

21వ అధ్యాయం - దజ్జాల్ వృత్తాంతం - దజ్జాల్ మదీనాలో ప్రవేశించలేడు

1858. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుదరీ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) మాకు దజ్జాల్ గురించి చాలా వివరంగా చెప్పారు. ఆయన చెప్పిన విషయాల్లో ఒకటి: మదీనా వీధుల్లో ప్రవేశించడం దజ్జాల్‌కు నిషేధించబడినందున అతను మదీనా చుట్టుప్రక్కల ఉన్న రాతి ప్రదేశాలలోని ఒక రాతి ప్రదేశానికి చేరుకుంటాడు. అప్పుడు అతని దగ్గరకు ఒక వ్యక్తి వెళ్తాడు. ఆ వ్యక్తి మదీనా పౌరులందరిలోకెల్లా ఎంతో మంచివాడయి ఉంటాడు. లేదా మదీనాలోని ఉత్తమ పౌరుల్లో ఒకడయి ఉంటాడు - అతను దజ్జాల్ దగ్గరికెళ్ళి "దైవప్రవక్త (సల్లం) తమ ప్రవచనాల్లో ప్రస్తావించిన దజ్జాల్ నువ్వేనని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను" అని అంటాడు. అప్పుడు దజ్జాల్ జనంతో "మీ అభిప్రాయం ఏమిటి? నేనితడ్ని చంపి తిరిగి బ్రతికిస్తే అప్పుడు కూడా మీరు నా గురించి అనుమానిస్తారా?" అని అంటాడు. దానికి వారు 'అనుమానించం' అనంటారు. దజ్జాల్ ఈ మాట విని ఆ వ్యక్తిని చంపివేస్తాడు. తరువాత అతడ్ని బ్రతికిస్తాడు. ఆ వ్యక్తి తనను దజ్జాల్ బ్రతికించగానే "దైవసాక్షి! నాకీ రోజు ఇదివరకెన్నడూ లభించనంతటి దూర దృష్టి లభించింది" అని అంటాడు. దజ్జాల్ ఈ మాట విని "ఇప్పుడు నేనితడ్ని చంపలేను, మీరు చంపండి" అని అంటాడు (తన అనుచర మూకతో).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 29వ ప్రకరణం - ఫజాయిలిల్ మదీనా, 9వ అధ్యాయం - లా యద్ఖులుద్దజ్జాలుల్ మదీనా)

1859. హజ్రత్ ముగైరా బిన్ షాబా (రజి) కథనం :- నేను దజ్జాల్‌ని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం)ను అడిగినంతగా మరెవరూ అడగలేదు. (నేనిలా అడుగుతుంటే) "అతని వల్ల నీకొచ్చే నష్టమేమిటీ?" అని అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). "అతని దగ్గర రొట్టెల కొండ, నీటి కాలవ ఉంటాయని జనం చెబుతున్నారు. అందుకని నేను (భయపడి వివరాలు అడుగుతున్నాను)" అని అన్నాను నేను. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ "ఉంటే ఉండవచ్చు. కాని దేవుని దృష్టిలో అతనికి పూచికపుల్లంత విలువ కూడా లేదు. అతని దగ్గర ఏమున్నప్పటికీ వాటి ద్వారా అతను విశ్వాసుల్ని సన్మార్గం నుంచి తప్పించలేడు" అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 26వ అధ్యాయం - జిక్రిద్దజ్జాల్)

23వ అధ్యాయం - దజ్జాల్ రాక

1860. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- మక్కా, మదీనాలు తప్ప దజ్జాల్ ప్రవేశించని పట్టణం ఏదీ ఉండదు. ఈ రెండు పట్టణాల వీధుల్లో, సందుల్లో దైవదూతలు బారులు తీరి వాటిని పరిరక్షిస్తూ ఉంటారు. ఆ తరువాత మదీనా పట్నం తనలో నివసించే వారిని మూడు ఊపులు ఊపివేస్తుంది. తద్వారా దేవుడు మదీనా నుండి ప్రతి అవిశ్వాసిని, ప్రతి కపట విశ్వాసిని తీసి బయటికి విసిరేస్తాడు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 29వ ప్రకరణం - ఫజాయిలిల్‌మదీనా, 9వ అధ్యాయం - లా యద్ఖులుద్దజ్జాలుల్ మదీనా)

26వ అధ్యాయం - ప్రళయ సమీపంలో సంభవించే పరిణామాలు

1861. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మస్వూద్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- ప్రళయం సంభవించే సమయంలో ప్రపంచంలో జీవించి ఉండే ప్రజలు అత్యంత నీచులయి ఉంటారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 92వ ప్రకరణం - ఫితన్, 5వ అధ్యాయం - జహూరిల్ ఫితన్)

1862. హజ్రత్ సహెల్ బిన్ సాద్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) తమ చూపుడు వ్రేలును మధ్య వ్రేలుతో కలిపి చూపిస్తూ "నన్ను, ప్రళయాన్ని ఈ విధంగా పక్కపక్కన కలిపి పంపడం జరిగింది" అని అన్నారు (అంటే ప్రళయం అతి త్వరలోనే సంభవించనున్నదన్నమాట).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 65వ ప్రకరణం - తఫ్సీర్, 79వ సూరా (వన్నాజిఅత్))

1863. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు :- దైవప్రవక్త (సల్లం) తమ చూపుడు వ్రేలిని, మధ్య వ్రేలితో కలిపి చూపిస్తూ "నన్ను ప్రళయాన్ని ఈ విధంగా పక్కపక్కన కలిపి పంపడం జరిగింది" అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఖ్, 39వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబియ్యి (సల్లం) బుఇస్తు అనావస్సాఅతుకహాతైన్)

27వ అధ్యాయం - రెండు శంఖారావాల మధ్య విరామం

1864. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం :- "రెండు శంఖారావాల మధ్య విరామం నలభై ఉంటుంద"ని దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారు. ఒకతను ఈ ఉల్లేఖనం విని "నలభై అంటే నలభై రోజులా?" అని అడిగాడు. దానికి హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) "నాకు తెలియదు" అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ "నలభై నెలలా?" అని అడిగాడు. "నేను చెప్పలేను" అన్నారు హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి). అతను మళ్ళీ "నలభై సంవత్సరాలా?" అని అడిగాడు. "నేనేదీ చెప్పలేను" - ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా చెప్పారు :- "తర్వాత దేవుడు ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తాడు. దాంతో మానవులు పచ్చిక మొలచినట్లు పునరుజ్జీవులయి లేస్తారు. ఒక గుదాస్థి* తప్ప మానవుని దేహమంతా చీకి మట్టి అయిపోతుంది. ఆ ఎముకతోనే మానవుల్ని ప్రళయ దినాన తిరిగి బ్రతికించడం జరుగుతుంది."

(సహీహ్ బుఖారీ:- 65వ ప్రకరణం - తఫ్సీర్, 78వ సూరా - అమ్మ యతసాలూన్)

★ ఇది వెన్నెముకలో చివరిదైన ఒక ముఖ్య భాగం. దీన్ని గుదాస్థి అంటారు, ఈ భాగం నుండే జంతువుల తోక పుడుతుంది. ఈ ఎముక చాల దృఢంగా, శిథిలం కాకుండా ఉంటుంది. గుదాస్థితో కూడిన వెన్నెముక మానవ దేహంలో కీలకస్థానం వహిస్తుంది. మొత్తం శరీర సమతౌల్యం దీని మీదే ఆధారపడి ఉంటుంది. (సంకలనకర్త)